

MŪSDIENĪGA MĀCĪBU STUNDA

ROLANDS OZOLS

LKA LATVIJAS KULTŪRAS KOLEDŽA
SIGULDĀ, 2015.GADA 3.FEBRUĀRĪ

ŠODIEN

- Ieskatīties tajā, kas šobrīd aktuāls izglītībā pasaulē
- Pārdomāt, kas raksturo mūsdienīgu mācību stundu
- Atrast sev, kas raksturo skolotāju, kurš veido mūsdienīgu mācību stundu

ŠOBRĪD AKTUĀLAIS IZGLĪTĪBĀ

- Kāpēc mācīšanās šodienas pasaulē ir nepieciešama?
- Kā mācīšanās notiek visintensīvāk?
- Kā mācīšanās procesu ietekmē/-s četras mācīšanās dimensijas:
 - Kultūras?
 - Ētiskā?
 - Ekonomiskā?
 - Sociālā un pilsoniskā?

KAS IR ZINĀŠANAS?

KO MĒS AR TO SAPROTAM, SAKOT:

- «TEV NAV PAMATZINĀŠANU?»
- «TEV NAV PIETIEKAMS ZINĀŠANU APJOMS?»

Kas ir zināšanas?

fakti

gadskaitļi

statistika

jēdzieni

informācija

atcerēšanās

Kas ir zināšanas?

Izejmateriāls

Fakti,
statistika,
gadskaitļi,
pamatjēdzieni

Informācija → ziņa

Izejmateriāls
noteiktā vidē,
kontekstā, kur
tas pārtop par
informāciju

Zināšanas

Informācija, kura tiek
salīdzināta,
pārrunāta ar citiem,
analizēta tās ietekme
uz rīcību un
lēmumiem, to
pielāgojot un
izmantojot sev
aktuālās situācijās,
informācija kļūst par
izejmateriālu
zināšanām

PAMATKONCEPTS - ZINĀŠANAS

- Informācijas (faktu, statistikas, gadskaitļu un pamatjēdzienu izmantošana noteiktā vidē vai kontekstā)izmantošana un pielietošana sev aktuālās situācijās rada zināšanas. Zināšanas ir rezultāts, nevis izejmateriāls.

Fakti, statistika,
gadskaitļi,
pamatjēdzieni

Informācija jeb
spēja faktus,
statistiku,
gadskaitļus un
pamatjēdzienus
izmantot noteiktā
vidē vai kontekstā

Informācijas
izmantošana un
pielietošana sev
aktuālās situācijās

Zināšanas

ZINĀŠANAS=
informācija + ?

Informācija = Fakti +
kāpēc?

Fakti – kur? Kas? Cik?
Kāds?

Skolotāja zināšanas un to kvalitāte var radīt šķēršļus un ierobežot to, cik skolēns spēj iemācīties, cik liels ir viņa iegūto zināšanu apjoms un kādas tās ir.

(Ieva Vizule)

PAMATKONCEPTS - PRASMES

- Prasmes ir saistītas ar domāšanas procesu un spēju esošo informāciju un/vai zināšanas ievietot sevī, savā prātā tā, ka cilvēks rīcībā pat neapzināti balstās uz tiem/tām un sāk esošās zināšanas paplašināt un pilnveidot.

- Prasmes ir saistītas ar kompleksajām domāšanas prasmēm (nepieciešami dažādi domāšanas aspekti), kuras vispirms tiek apgūtas atsevišķi, bet pēc tam tiek izmantotas praktiskā rīcībā.

Kompleksās domāšanas prasmes

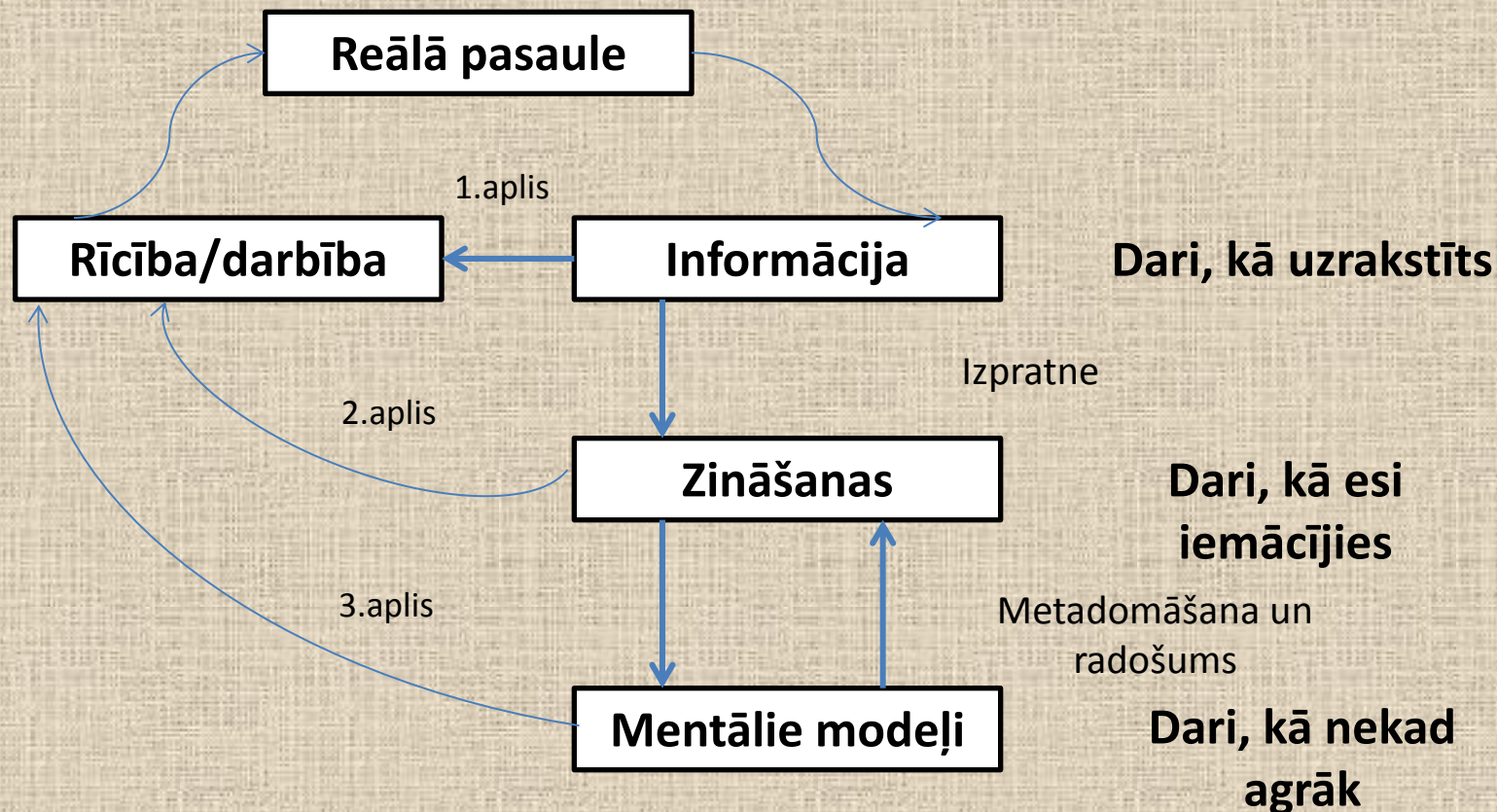
Domāšanas prasmes

- Salīdzināšana
- Klasificēšana
- Secināšana
- Dedukcija
- Kļūdu analīze
- Atbalsta/pamatojuma veidošana
- Abstrahēšanās
- Perspektīvu/izredžu analizēšana

Zināšanu un prasmju izmantošana

- Lēmumu pieņemšana
- Problēmu risināšana
- Eksperimentāla jautāšana
- Izdomājums (jaunizgudrojums)
- Pētīšana (vēsturiskā, projektīvā, aprakstošā jeb formulējošā)

Ja skolotājs uzsāk mācīt salīdzināšanu kā domāšanas prasmi, tad kurā posmā un kurā vietā atrodas šī prasme?

Līdzekļi, kuri bagātina domāšanas prasmes

Veidi, kā mācīt domāt

KĀ TAS VISS ATKLĀJAS MŪSDIENĪGĀ MĀCĪBU STUNDĀ?

Mācību stundu un skolotāja darbu stundā vērtē pēc tā, ko un kā dara skolēni

5 Obligātie mācību stundas elementi	1.LĪMENIS SKOLOTĀJS PILNĪBĀ PLĀNO UN VADA STUNDU UN NOSAKA TĀS GAITU	2.LĪMENIS SKOLOTĀJS UN SKOLĒNI IESAISTĀS STUNDAS PLĀNOŠANĀ UN VADĪŠANĀ	3.LĪMENIS SKOLOTĀJS KONSULTĒ SKOLĒNUS PAR MĀCĪBU STUNDAS JAUTĀJUMIEM
Mācību stundas mērķi			
Zināšanu, prasmju un vērtību apguve, nostiprināšana			
Visu skolēnu iesaistīšana			
Skolotāja veidi, kā konstatēt, vai stundas laikā sasniegts rezultāts			
Veidi, kā skolēniem ir iespēja konstatēt, vai ir sasniegts rezultāts un kas būtu jādara, lai uzlabotu sniegumu			

MĀCĪBU STUNDAS MĒRĶI

UZ PANĀKUMIEM ORIENTĒTI	ZINĀŠANU MĒRĶI			
UZ PIEEJU ORIENTĒTI	PRASMJU MĒRĶI	1.LĪMENIS	2.LĪMENIS	3.LĪMENIS
UZ PĀRLIECĪBU ORIENTĒTI	ATTIEKSMES VEIDOJOŠI MĒRĶI			

MĀCĪBU STUNDAS MĒRĶI

- **IZVEIDO IZPRATNI PAR TO:**

- KĀDĒĻ IR SVARĪGI APGŪT STUNDAS TEMATU

- KĀDS IR STUNDĀ SASNIEDZAMAIS REZULTĀTS

- KĀ TIKS KONSTATĒTS, VAI REZULTĀTS IR STUNDĀ SASNIEGTS

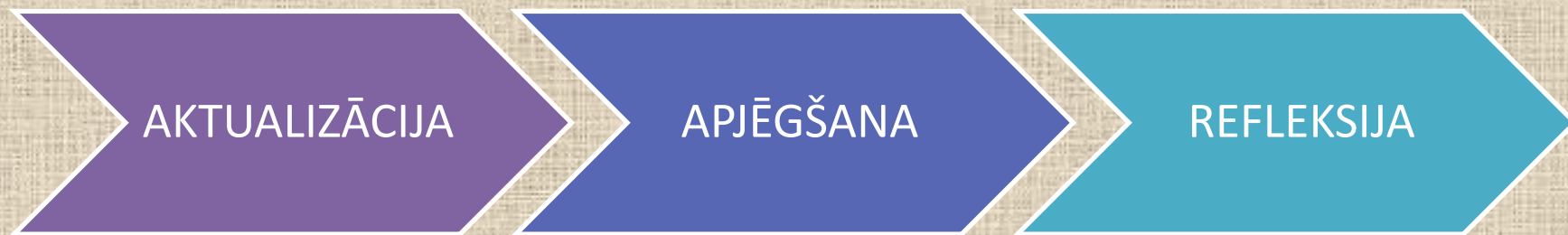
- KĀDI BŪS GALVENIE DARBĪBAS SOĻI**

MĀCĪBU STUNDAS MĒRĶI

- Palīdz skolēniem saprast, ka skolotājs ir gatavojies stundai
- Ļauj skolēniem noskaņot sevi darbam stundā
- Motivē skolotāju un skolēnus darbam
- Dod iespēju iegūt atgriezenisko saiti par stundu tās noslēgumā
- Kopumā veido mācību procesu jēgpilnāku

MĀCĪBU STUNDAS PLĀNS

GAGNE/GAŅJĒ 9.ETAPU MODELIS

1.	Skolēnu uzmanības piesaistīšana/koncentrēšana	
2.	Kopīgi noskaidroti, pārrunāti stundā sasniedzamie mērķi	
3.	Skolotāja darbība, lai atsauktu atmiņā iepriekš apgūto	
4.	Jaunā mācību satura prezentēšana	
5.	Kopīga mācīšanās mācīties	
6.	Iespēja praktizēties individuāli, kopā ar citiem	
7.	Atgriezeniskā saite par paveikto	
8.	Pārrunas par sasniegto rezultātu/rezultātu izvērtēšana	
9.	Nostiprināšana un zināšanu pārnese uz citām līdzīgām situācijām	

HANTERES 7 POSMU MODELIS

1.	Atkātojums
2.	Sasniedzamais rezultāts
3.	Mērķi
4.	Jaunā viela un modelēšana
5.	Izpratnes pārbaude
6.	Vingrināšanās skolotāja pārraudzībā
7.	Skolēnu individuālā vingrināšanās

5 E MODELIS

1.	IESAISTI	ENGAGE
2.	ATKLĀJ UN IZPĒTI	EXPLORE
3.	IZSKAIDRO	EXPLAIN
4.	PILNVEIDO	ELABORATE
5.	IZVĒRTĒ	EVALUATE

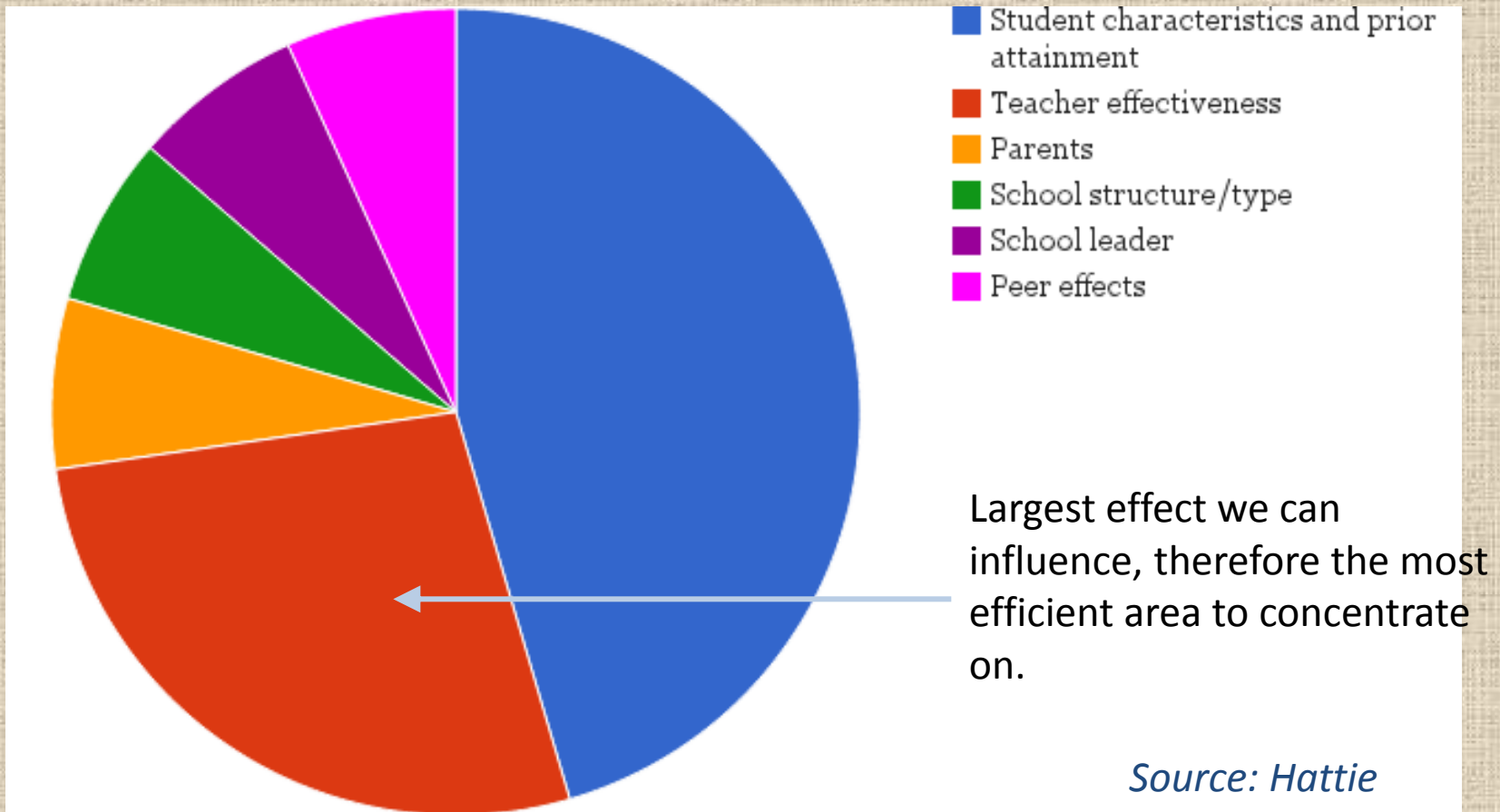
DŽONS HETIJS

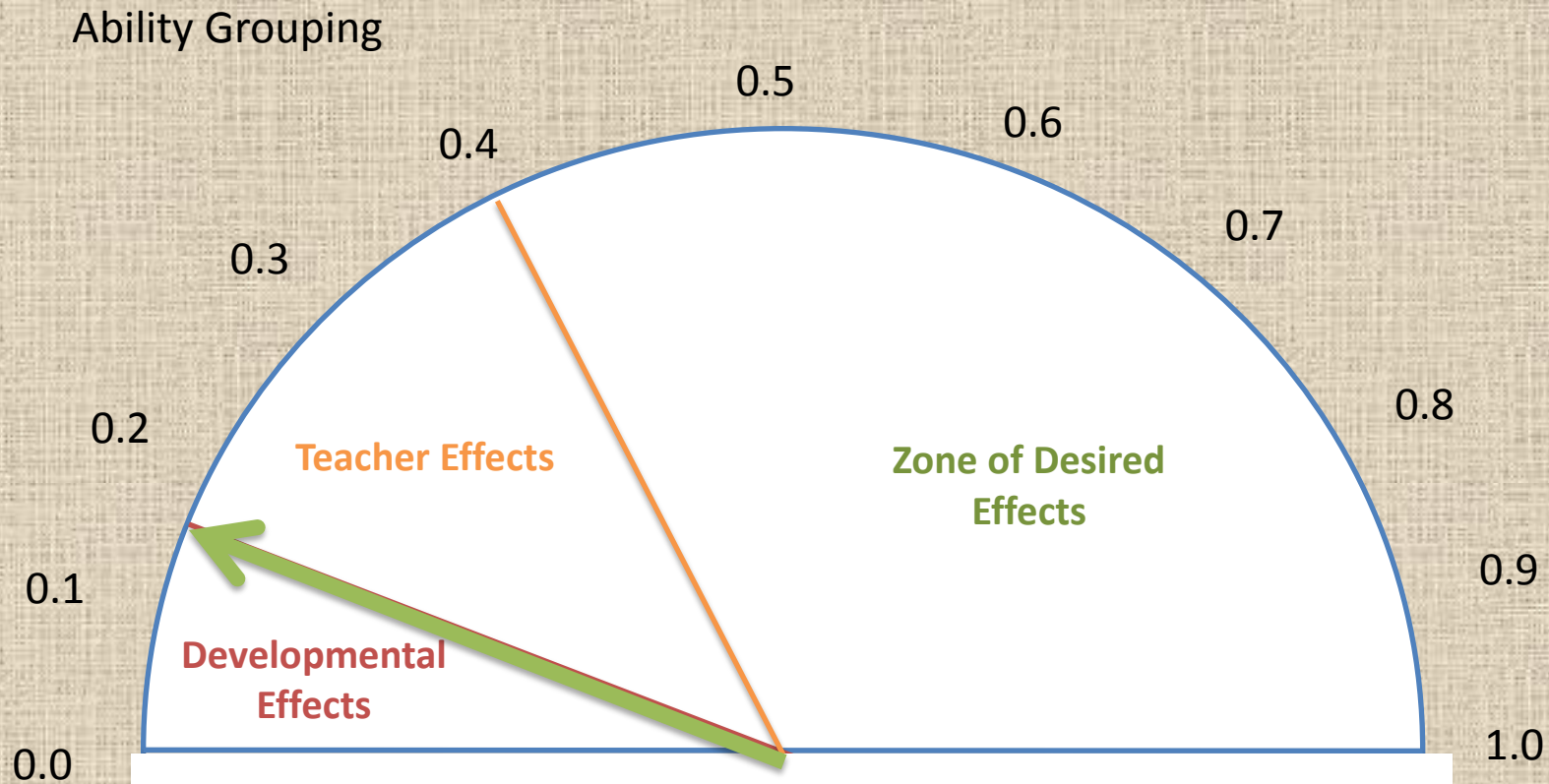

- VISIBLE LEARNING
(2009)
- VISIBLE LEARNING
FOR TEACHERS
(2012)

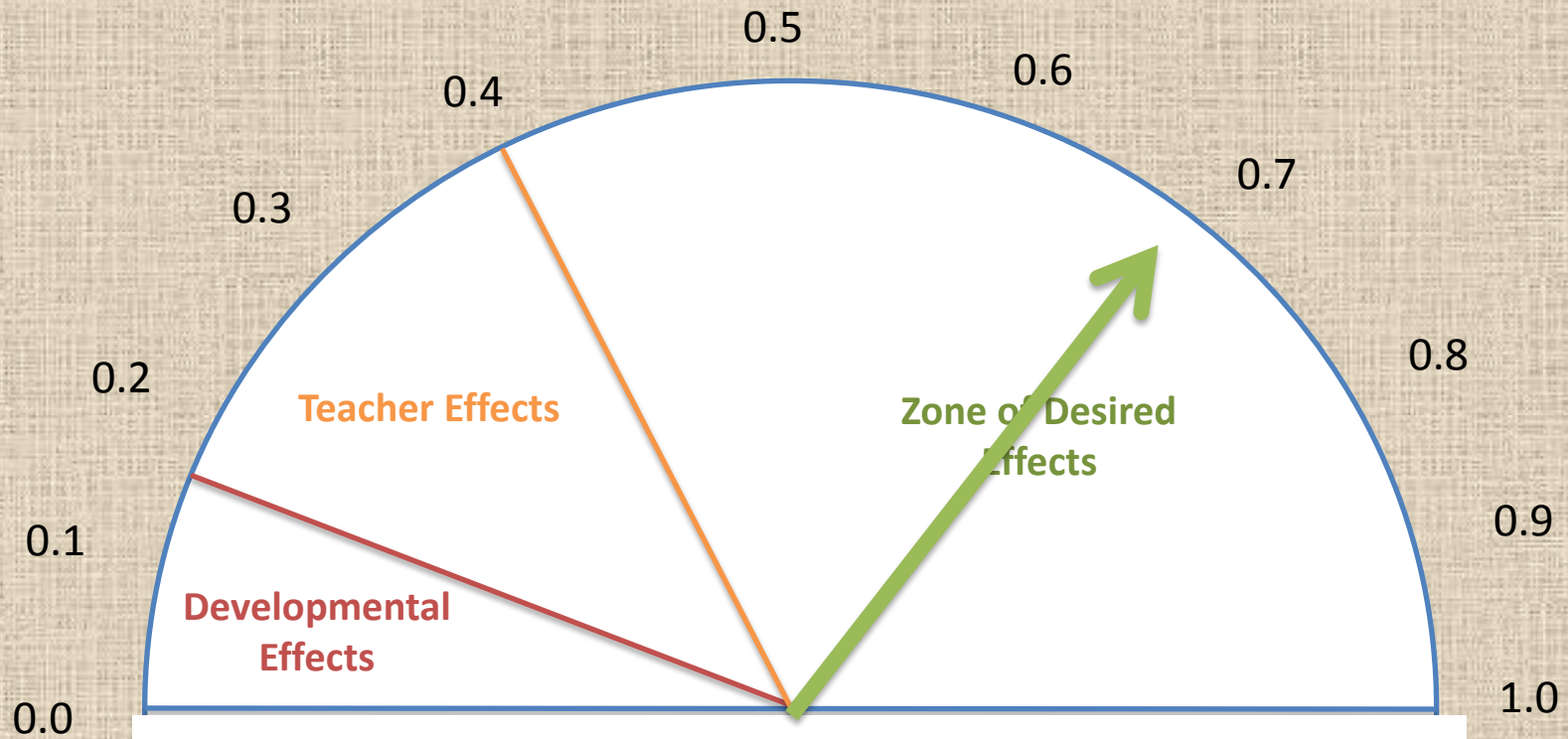
John Hattie – Professor of Education -

- Visible Learning – Sources of variance in student achievement

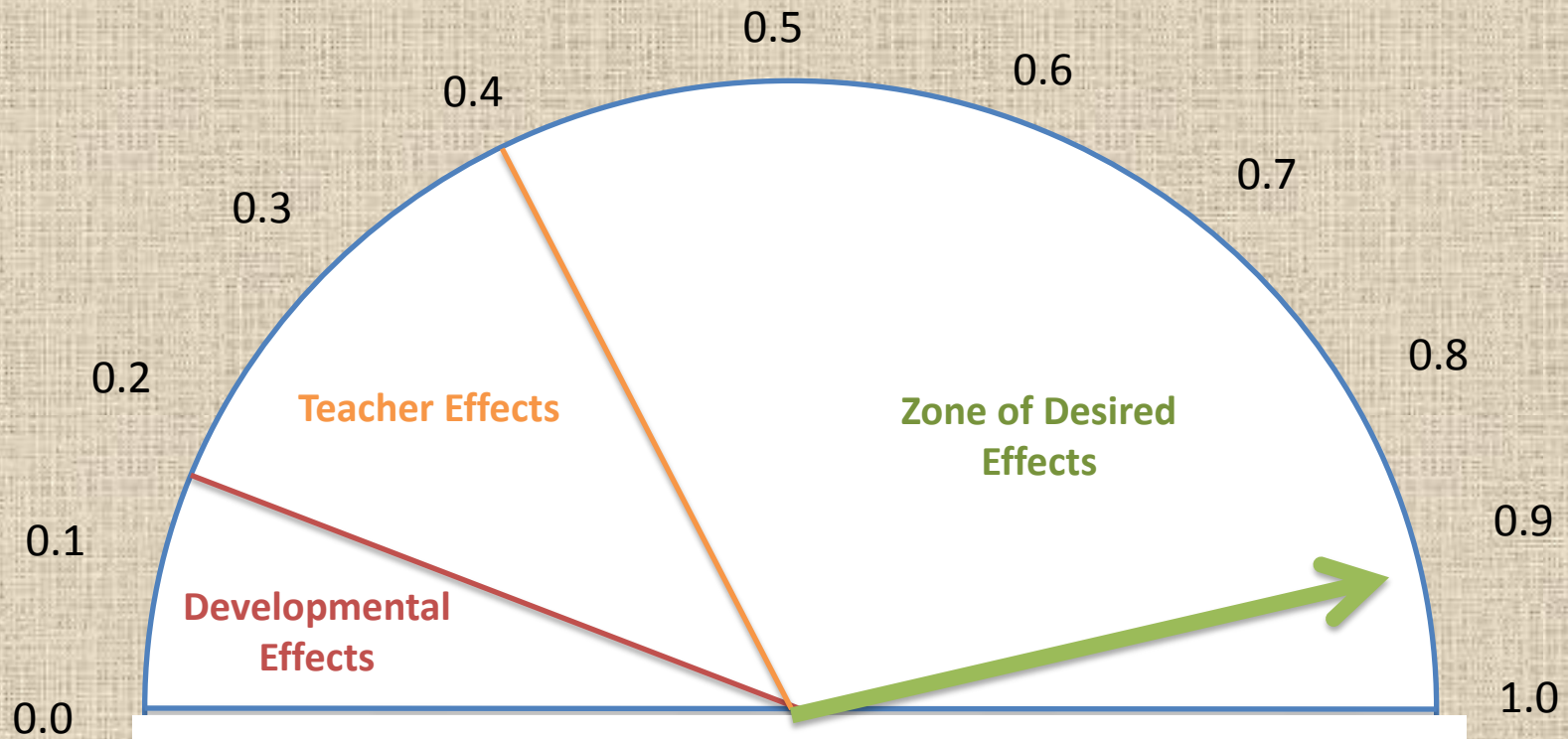

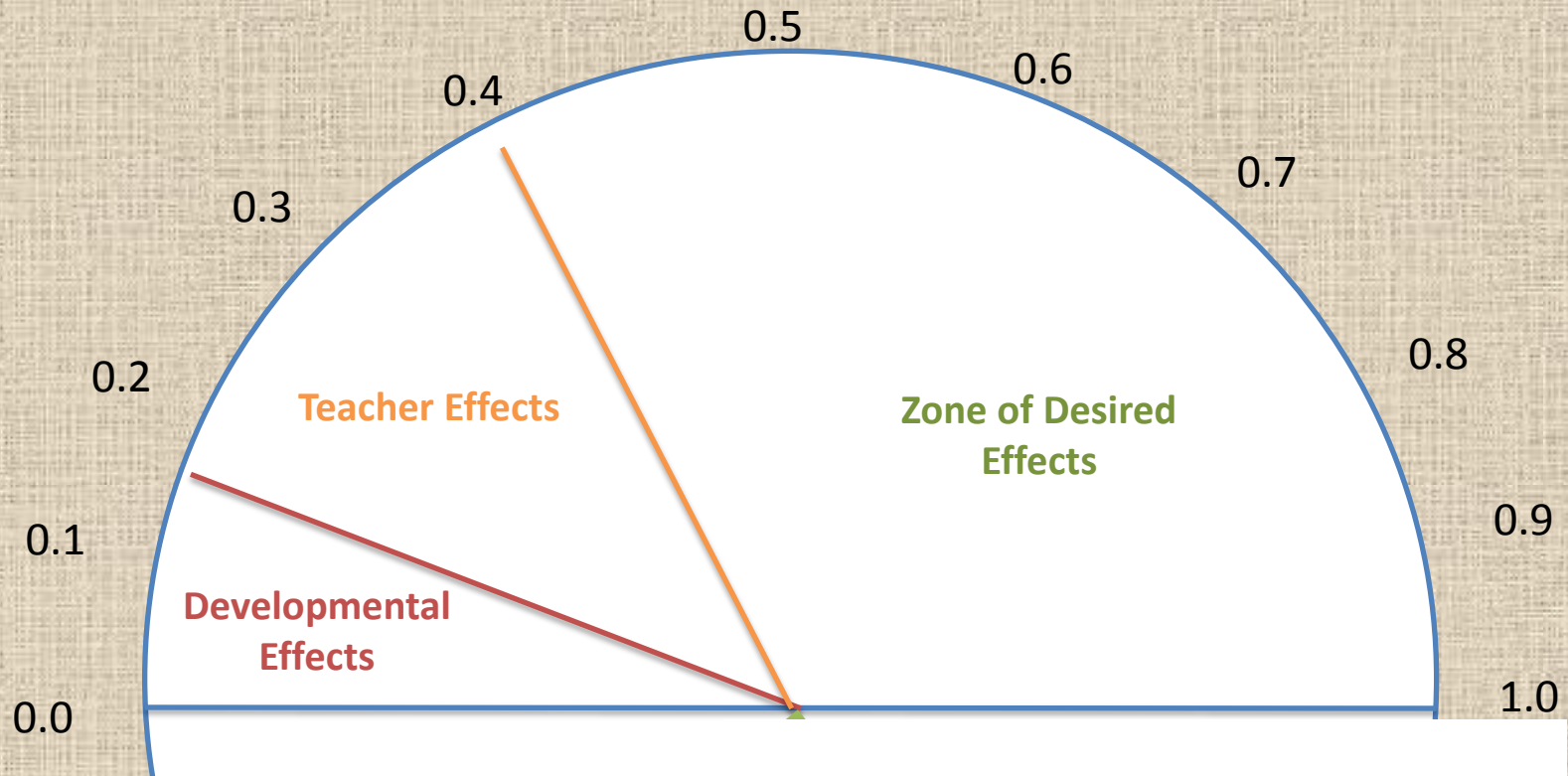
Meta-cognitive strategy

Providing formative evaluation to teachers

Developing High Expectations for each student

Kas >>ietekmē skolēnu sasniegumus *no 150 lietām*

- 1.Skolēnu/Skolotāju gaidas -1.44
- 4.Formatīvā vērtēšana- 0.90
- 4.Skolotāja *uzticamība* skolēnu acīs- 0.90
7. Klases diskusija- 0.82
- 9.Skolotāja domu skaidrība - 0.75
10. Atgriezeniskā saite- 0.75
- 12.Skolotāja un skolēnu attiecības- 0.72
- 14.Meta-kognitīvās stratēģijas- 0.69
- 16.Klases uzvedība- 0.68

...

37. Skolēn-centrētas mācības- 0.54

41.Vienaudžu ietekme -0.53

42.Klasvadība- 0.52

44. Mājas vide- 0.52

51. Vecāku iesaiste- 0.49

52. Mazo grupu mācīšanās- 0.49

57. Mācīšanas kvalitāte- 0.48

65. Kooperatīvās mācības- 0.42

Kas <<<ietekmē skolēnu sasniegumus *no 150 lietām*

149. Atstāt uz 2 gadu -0.13

131. Gupēšana pēc spējām 0.12

113. Klases lielums- 0.21

110. Individualizētas instrukcijas-0.22.

94. Mājas darbi- 0.29

93. Spējīgo skolēnu grupēšana- 0.30

METODES, MĀCĪBU DARBA PAŅĒMIENI

**INDIVIDUĀLAIS, PĀRU, GRUPU DARBS – LĪDZATBILDĪBAS
ELEMENTS**

Individuālais
darbs

Pāru darbs

Grupu darbs

Vērtēšanas veidi

SUMMATĪVĀ VĒRTĒŠANA

FORMATĪVĀ VĒRTĒŠANA

ATGRIEZENISKĀS SAITES VEIDI

UZ PANĀKUMIEM ORIENTĒTI	ZINĀŠANU MĒRĶI	1.LĪMENIS	2.LĪMENIS	3.LĪMENIS
UZ PIEEJU ORIENTĒTI	PRASMJU MĒRĶI			
UZ PĀRLIECĪBU ORIENTĒTI	ATTIEKSMES VEIDOJOŠI MĒRĶI			

**KAS RAKSTURO SKOLOTĀJU,
KURŠ VEIDO MŪSDIENĪGU MĀCĪBU STUNDU?**

- Skolotājs, pirmkārt, ir cilvēks un tikai tad skolotājs, un tas atklājas viņa darbā
- Skolotāja darbs nav ziedojums vai misionārisms
- Mācību stundā atklājas arī skolotāja paša pieļautās kļūdas un kā viņš ar tām ticis galā
- Personīgā izaugsme kā cilvēkam un turpmāka savu zināšanu radīšana
- **Skolotāja personībai ir daudz lielāka nozīme par viņa profesionālām kvalitātēm**